

Posudek školitelky na bakalářskou práci Michaely KABÁČOVÉ

Vallièresovi Bílí negři Ameriky. Frankokanad'ané a jejich společenské postavení napříč historií

Studentka si pro svou bakalářskou práci zvolila spíše výjimečné téma, a to hned ve dvojitým ohledu: Na jedné straně se zaměřila na kanadskou literaturu, která dodnes statisticky nepřesahuje deset procent obhajovaných závěrečných prací, a na straně druhé se rozhodla pro mezioborové téma dotýkající se historie, sociologie a politologie. K těmto dvěma specifíčnostem je třeba připočítat i bilingvní charakter projektu, neboť materiály týkající se dějin Kanady, Klidné revoluce, Vallièrese či narativních strategií angažovaných textů jsou vydávány převážně v angličtině.

Přestože jde o jeden ze stěžejních textů, jejichž prostřednictvím se polemicky vyvíjela moderní frankokanadská identita, Vallièresovi *Bílí negři Ameriky* dosud nebyli nijak zevrubně zkoumáni, a to ani v Kanadě samé. Na tento fakt autorka evidentně narážela už při svých nesnadných bibliografických rešerších. Dokonce i kompletní verze samotného textu (zahrnující onen slavný Vallièresův dopis aktivistům) jsou dnes jen obtížně sehnatelné. Ze všech těchto důvodů hodnotím studentkou zvolené téma a strategii jako poměrně odvážný badatelský počín.

Většina práce je zaměřena literárně-historicky, sociologicky a politologicky. Autorka zevrubně mapuje společenské postavení Frankokanad'anů od období tzv. Nové Francie až po šedesátá léta dvacátého století. Následně českým čtenářům představuje život a dílo Pierra Vallièrese i obecný fenomén „bílých negrů Ameriky“. Nejdůležitější – protože na rozbor samotného textu orientovaná – část bakalářské práce pak analyzuje Vallièresovy argumentační strategie s využitím pojmového aparátu navrženého Chaïmem Perelmanem (*The New Rhetoric: A Treatise on Argumentation*).

Práce tak výmluvně dokládá, do jaké míry byl dobový kanadský i americký úspěch Vallièresova polemického textu dán souběhem unikátního historického momentu a zároveň autorovy řečnické obratnosti. Ať už o radikálnosti *Bílých negrů Ameriky* dnes soudíme cokoli a jakkoli se nám srovnání frankokanadské populace s africkými otroky jeví přepjaté, nelze popřít, že Vallières ve své době dokázal výstižnou zkratkou pojmenovat pocity méněcennosti a historického ponížení zakoušené quebeckou populací. Jeho text je bezesporu militantně tendenční, nicméně má svoji nepopiratelnou rétorickou kvalitu.

Jakožto školitelka jsem pročetla jednotlivé verze bakalářské práce a opravovala její formální podobu, takže konečné zhodnocení výsledku už nechávám na oponentovi. Po

stylistické stránce bylo třeba mnohých úprav, protože autorčin jazyk vykazoval četná syntaktická i formulační pochybení.

Na druhé straně bych chtěla vyzdvihnout studentčino zaujetí tématem, neúnavnou ochotu vyhledávat a zpracovávat další sekundární literaturu ve třech jazycích i pečlivost, se kterou zanášela moje opravy do textu.

Do závěrečné diskuze bych ráda navrhla téma dnešního zpětného pohledu na Vallièresovu postavu (revolucionář, který skončil zavržením násilí a přijetím postupných demokratických změn) a Klidnou revoluci vůbec. Od nového tisíciletí v Kanadě dochází ke značnému přehodnocování tehdejší rétoriky, a to i mezi „pamětníky“ a dřívějšími aktivisty. Zajímavá by bezpochyby byla i jistá paralela k post-koloniálnímu vývoji v některých afrických zemích.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, protože bez problémů splňuje veškeré nároky kladené na tento typ akademických studií. Teprve podle studentčina výkonu na samotné obhajobě se přikloním k celkovému hodnocení „výborně“, nebo „velmi dobře“.

V Praze dne 26. 5. 2019

doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.